Udsigt fra Palmehuset.

Den smukke Magnolia.

Åkande huset med de mange flotte eksotiske planter.

Kew Gardens

– er absolut et besøg værd

Er du i London, så brug en dag på at nyde den fantastiske have – Kew Gardens.

TEKST & FOTO **ANNETTE LUND ANDERSEN**

Kew Gardens, eller som det egentlig hedder Royal Botanic Gardens, Kew, er en af verdens største og mest berømte botaniske haver. Haven ligger i Kew, lige i udkanten af London. Vi boede inde midt i London, og det var relativt nemt at tage det første stykke vej med The Tube, som undergrundsbanen kaldes, og herefter det sidste stykke med bus.

250 ÅR GAMLE HAVER

Kew Gardens historie begyndte i 1759, under navnet Kew Park, men overgik til at være en botanisk have i 1840. Den botaniske have har gennem alle tider været en ledende forskningsinstitution for botanik og havebrug i verden. Udover haverne er Kew Gardens både herbarium, flere forskningslaboratorier, museer, et bibliotek og en stor frø- og genbank. I herbariet opbevares en botanisk samling på over 5 mio. tørrede planter indsamlet gennem mere end 200 år. Kew Gardens blev skrevet på UNESCO's Verdensarvsliste i 2003.

I 2000 åbnede man Millennium Seed Bank med frø fra alle britiske plantearter, og det var målet i 2010 at opbevare frø fra 10 % af verdens plantearter. Vi ved ikke, om de nåede målet, men man må sige, at det er ambitiøst!

Fortryllende vandspejling af Åkande husets tag.

"Væksthuset hedder The Waterlilly House, på dansk åkandehuset"

Plantesamlingen i Kew Gardens rummer ca. 50.000 forskellige arter fra hele Jorden fordelt på 120 ha og derudover flere væksthuse. Selve parken med væksthusene har åbent hele året, undtagen juleaften og juledag, og kommer man når det åbner kl. 9.30 er der god tid til at se hele parken inden den lukker ved aftenstid. Lukketiderne er lidt forskellige hen over året, se åbningstider og meget mere på www.kew.org

Vi besøgte parken i slutningen af maj, og vi var heldige med vejret, med sol og kun få skyer og ikke for meget vind, men desværre ikke med de varmegrader vi kunne have tænkt os. Det var dog nok til, at vi både kunne sidde og nyde blomsterfloret på nogle af de mange bænke rundt om i parken, og endda tage en lille lur lige i solen i læ af en stor Rhododendron. Vi var så heldige, at havens mange magnolietræer blomstrede, så det var en lyst, og det var en fantastisk oplevelse. Der var flere hundrede magnolier, fordelt på rigtig mange arter.

VÆKSTHUSENE

Det første væksthus vi gik ind i viste sig at være åkandehuset, og det var en overvældende oplevelse. Et stort bassin mindst 10 m i diameter fyldt med kæmpestore åkander. Alle os, der kender H.C. Andersens Tommelise husker, hvor Tommelise står midt på det store åkandeblad, og lige pludselig gav det mening. Åkandebladene var måske 1 m i diameter, og lysten var den næsten til at afprøve, om de kunne bære!

Væksthuset hedder The Waterlilly House, på dansk åkandehuset, og er en stor glasbygning fra 1852. Huset blev egentlig bygget til at være hjem for en speciel åkande kaldet Amazonas åkanden, men den havde desværre svært ved at trives i huset, så huset er i dag hjem for en masse tropiske planter og herunder åkander i hvide, gule og blå farver. Det er havens varmeste og fugtigste væksthus.

Derefter gik vi over i det næste væksthus – palmehuset. Palmehuset er på en måde Kew

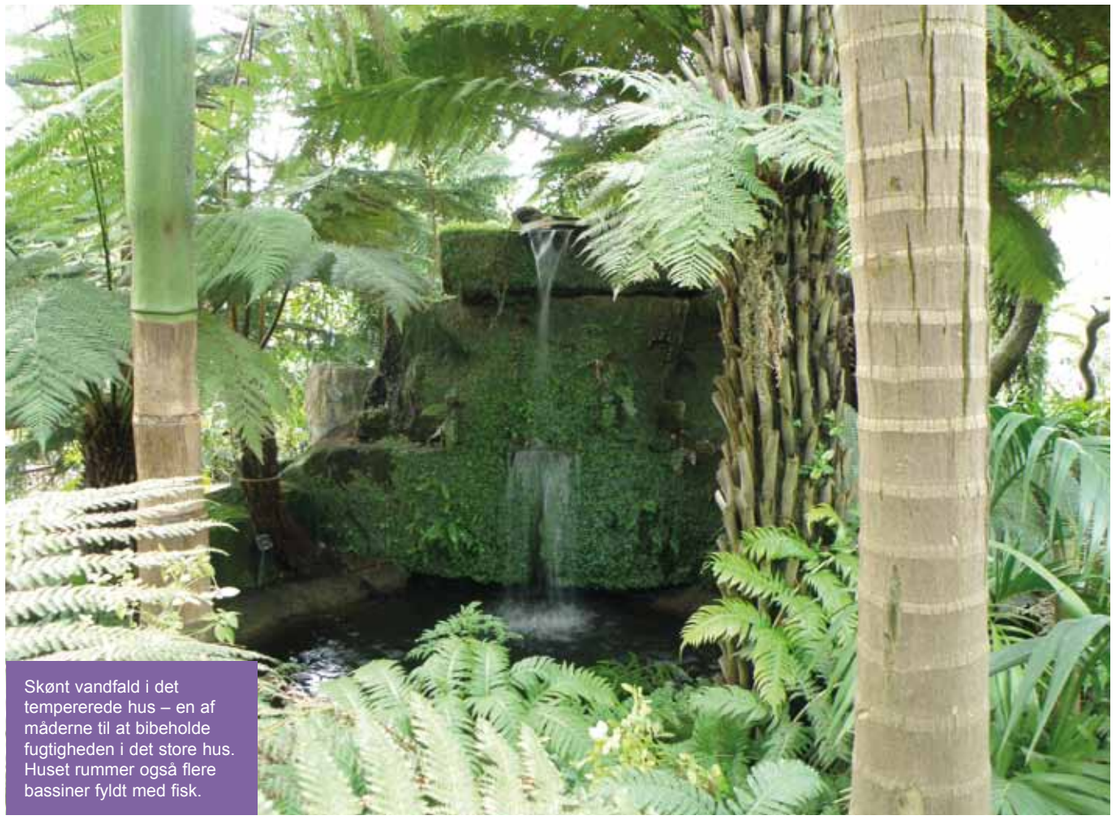

Skønt vandfald i det tempererede hus – en af måderne til at bibeholde fugtigheden i det store hus. Huset rummer også flere bassiner fyldt med fisk.

Gardens vartegn, og er verdens største victorianske væksthus. Her brugte vi lang tid på at gå rundt og se på alle de spændende planter, store palmer og en skøn stor engletrompet.Huset har 2 etager og for at komme op på den næste etage, skal man op ad en meget stejl vindeltrappe, med en fantastisk udsigt gennem hele palmehuset og til alle de smukke palmer. Der var også en utrolig udsigt fra denne etage; Annette har taget det sjove billede, hvor man rigtig kan se symmetrien i både huset og anlægget uden for palmehuset. Ud over palmer indeholder huset også en lang række Rhododendron, som blomstrede så fint, mens vi var på besøg.

Palmehuset blev bygget mellem 1844 og 1848, af arkitekten Decimus Burton og jernstøberen Richard Turner. Palmehuset er den vigtigste victorianske glas- og jernstruktur i verden ifølge eksperter. Det blev konstrueret til at indeholde eksotiske palmer, som på dette tidspunkt blev indsamlet og introduceret i Europa. Det er det første hus bygget med denne konstruktionsform, uden understøttende piller. Man tog udgangspunkt i skibsbyggeriet, og hvis man vender hele glashuset på hovedet, kan man sagtens se, at det kunne have været et kæmpemæssigt skibsskrog.

Varmekilderne i palmehuset var kæmpemæssige kedler, forbundet til et sindrigt system af vandrør,

Det tempererede hus set udefra – fyldt med planter som er blevet for store til de andre glashuse i haven.

Der er en storslået udsigt fra Treetop walk, mod det tempererede hus.

Sjov symmetrisk udsigt fra Palmehuset. Kew Gardens er fyldt med store og gamle træer.

Et kig ud over palmekronerne og et kig på den flotte konstruktion af selve Palmehuset.

som lå under de fine jernriste i gulvet. En tunnel går mellem palmehuset og Victoria Gate indgangen, en stækning på 150 m, og den blev brugt til at lede røgen væk fra palmehuset, men samtidig som forsyningsvej for kullene til kedlerne. I dag bliver denne tunnel bl.a. brugt til palmehusets opsynsmands kontor, og huset opvarmes med gas i stedet for kul.

VANDRETUR I TRÆTOPPENE

Treetop walking – gåtur i trætoppene – var også en af de spændende oplevelser, som vi skulle afprøve. Der var en storslået udsigt fra den flotte gangbro, som nemt kan bruges, hvis man er kørestolsbruger, idet der er elevator op til selve gangbroen. At gå rundt og se de store træer oppe fra og røre ved bladene, var altså en spændende oplevelse. Efter vores tur i trætoppene gik vi stille og roligt rundt og nød haven, ned mod Themsen og turen tilbage mod hovedindgangen. Her var de flotteste staudebede på begge sider af stierne. De var ens dog med den forskel, at i den ene side var der skilte ved alle planterne, hvor man kunne se navnene på de forskellige stauder.

Næsten oppe ved udgangen var der lavet en flot udstilling af flettet pil. Der var nogle store skulpturer af anisfrø, som de havde god plads til at blive vist frem på den store plæne. I baggrunden var der en af de nordamerikanske Giant Sequoia eller på latin Sepuoiadendron giganteum. De kan blive virkeligt høje og majestætiske op over 100 m høje og flere tusind år gamle. Den ældste nulevende af slagsen findes i USA og var en spæd spire på Kleopatras tid.

Vi nåede slet ikke at se hele haven, for den er som sagt meget stor med flere glashuse, som vi heller ikke nåede at se. Der er derfor basis for at vende tilbage og se den smukke have en anden gang, også rosenhaven, som desværre ikke var sprunget ud i fuldt flor, da det var lige tidligt nok.

"Ved udgangen var derlavet en flot udstilling af flettet pil"